

TEMATSKA GRUPA ZA RAČUNOVODSTVO I IZVEŠTAVANJE U
JAVNOM SEKTORU, ZAJEDNICA PRAKSE ZA TREZOR, MREŽA
PEMPAL

STANJE RAČUNOVODSTVENOG
SISTEMA U TURSKOJ I PERIOD
PRILAGOĐAVANJA MEĐUNARODNIM
RAČUNOVODSTVENIM STANDARDIMA
ZA JAVNI SEKTOR

DUYGU FIRAT

Finansijski stručnjak

Ministarstvo finansija Republike Turske

Generalni direktorat za javne račune

Skoplje, septembar 2013.

FUNKCIJE GENERALNOG DIREKTORATA ZA JAVNE RAČUNE

- Da unapređuje računovodstvene standarde;
- Da prikuplja i objavljuje finansijske podatke (finansijska statistika);
- Da vrši obračun i isplaćuje plate (za sve državne službenike u Turskoj);
- Da utvrđuje finansijske procese, pruža računovodstvene usluge u vezi obrtnih fondova povezanih sa organima državne uprave finansiranim sredstvima iz opšteg i posebnog budžeta;
- Da sastavlja i objavljuje izveštaje o finansijskim rezultatima centralnog budžeta;
- Priprema nacрте zakona i propisa o računovodstvu;
- Da vrši obračun i isplaćuje transfere lokalnim samoupravama i drugim institucijama;
- Da priprema, analizira, osmišljava i usmerava nove projekte u skladu sa zakonskim rešenjima u cilju efikasnijeg sprovođenja politika javne potrošnje;
- Da uređuje strukturu i način finansijskog upravljanja u javnom sektoru.

ZAKON O FINANSIJSKOM UPRAVLJANJU I KONTROLI - BR. 5018

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru, broj 5018, usvojen je 2004. Puna primena zakona otpočela je 2006, s ciljem da se turski sistem finansijskog upravljanja uskladi sa principima i praksama savremenog finansijskog upravljanja, kao što je efikasno, ekonomično i efektivno korišćenje sredstava, transparentnost, odgovornost, državno računovodstvo zasnovano na akrulnoj (obračunskoj) osnovi, analitički budžetski sistem, interna revizija. Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli, broj 5018, kojim je turski sistem finansijskog upravljanja u javnom sektoru u potpunosti restruktuiran, doneo je radikalne promene u državnom računovodstvu i uveo značajne novine. Pre donošenja novog zakona, prihodi i rashodi beleženi na gotovinskoj osnovi. Prema odredbama novog zakona, prihodi i rashodi su počeli da se beleže u vreme nastanka, to jest, na akrulnoj (obračunskoj) osnovi, u skladu sa novim računovodstvenim sistemom države.

Svrha Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru je da propiše strukturu i način na koji će se vršiti finansijsko upravljanje u javnom sektoru; pripremu i implementaciju javnih budžeta; računovodstvo i izveštavanje o svim finansijskim transakcijama; finansijsku kontrolu, u skladu sa politikom i ciljevima sadržanim u razvojnim planovima i programima, kako bi se osigurala odgovornost, transparentnost i efikasno, ekonomično i efektivno prikupljanje i trošenje javnih sredstava.

ODBOR ZA RAČUNOVODSTVENE STANDARDE ZA JAVNI SEKTOR / TURSKA

Standardi za računovodstvo i finansijsko izveštavanje (npr. standardi IPSAS) su opšta pravila za evidentiranje javnih sredstava i obaveza, prihoda i rashoda, kao i za lakše razumevanje finansijskih izveštaja i adekvatno poređenje finansijskih izveštaja. **Međunarodni računovodstveni standardi za javni sektor** predstavljaju računovodstvene standarde koji se koriste za finansijsko izveštavanje u svim institucijama javnog sektora u državi. Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru, uvedena je obaveza vlade da usvoji međunarodne računovodstvene standarde za javni sektor. U skladu sa ovim zakonom, vlada je donela uredbu o računovodstvu za sve državne organe i uspostavila **Odbor za računovodstvene standarde u javnom sektoru**. Odbor je do sada objavio 22 nacionalna računovodstvena standarda, koji su prilagođeni na osnovu standarda IPSAS. Njihova primena još uvek nije počela. Broj i sadržaj ovih standarda je gotovo identičan standardima IPSAS. Uskoro se očekuje njihova primena u javnom sektoru.

PROBLEMI SA KOJIMA SE TURSKA SUOČAVA U PERIODU USKLAĐIVANJA SA MEĐUNARODNIM RAČUNOVODSTVENIM STANDARDIMA ZA JAVNI SEKTOR

U Turskoj se standardi još uvek pravilno ne sprovode. Finansijski izveštaji koje objavljuju subjekti javnog sektora sadrže veliki broj stavki koje su obeležene kao “ostali” (prihodi, rashodi, ...), što nije u skladu sa računovodstvenim principom koji nalaže potpunu jasnoću finansijskih podataka. To ukazuje na potrebu i značaj objašnjenja i napomena koje, u skladu sa standardima IPSAS, predstavljaju sastavni deo finansijskih izveštaja. Stoga je primena standarda IPSAS u Turskoj veoma važna radi obezbeđivanja transparentnosti računa i ispunjavanja računovodstvenog principa potpune jasnoće podataka u finansijskim izveštajima.

SCOPE OF PUBLIC FINANCIAL MANAGEMENT AND CONTROL LAW

PUBLIC ADMINISTRATIONS WITHIN THE SCOPE OF GENERAL GOVERNMENT

Public Administrations
Within The Scope of
Central Government

Social Security
Institutions

Local
Administrations

General Budgeted
Public Administrations

Special Budgeted
Public Administrations

Regulatory and
Supervisory Agencies

Jedan od problema sa kojim se Turska suočavala tokom procesa harmonizacije sa standardima IPSAS bio je vezan za definisanje konteksta “države”. Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru, broj 5018 pravi razliku kad je u pitanju izveštavanje i implementacija standarda, obzirom na postojanje opšteg budžeta i budžeta centralne vlade; državno pravno lice, definisano je u opštem budžetu kao pojedinačno pravno lice; sprovodi se princip jedinstvenog trezora.

Sprovođenje standarda IPSAS u Turskoj će povećati transparentnost i uporedivost finansijskih izveštaja na međunarodnom nivou. Ono što je veoma važno, jeste da regulatorni organ (Odbor za računovodstvene standarde za javni sektor), koji je nadležan za usvajanje standarda IPSAS u Turskoj, bude sastavljen od kompetentnih profesionalaca koji su upoznati sa međunarodnim računovodstvenim standardima (IFRS).

HVALA NA PAŽNIV!

